

Occupy, %99 mu?

Devrimci Anarşist Faaliyet

06.09.2012

İçindekiler

Occupy'a Anarşist Bir Eleştiri: İşgal mi yoksa popüler bir etkinlik mi?	3
---	---

Occupy'a Anarşist Bir Eleştiri: İşgal mi yoksa popüler bir etkinlik mi?

Geçilen birkaç aydır gündemimize televizyon haberleri, internet siteleri, gazetelerle giren; özellikle ABD'yi hareketlendiren bir "etkinlik" olarak Occupy, yeni bir tarz muhalefetin öncülüğünü mü yapıyor?

17 Eylül 2011'de başlayana etkinlikler dizisi, "Biz %99'uz" sloganıyla kendini görünür kıldı. Kısa sürede ABD'nin farklı eyaletlerine, sonra da dünyanın farklı yerlerine sıçrayan Occupy, vatandaşların "demokratik yönetim" üstündeki etkisini arttırmak; son finans krizinin arka planındaki banka sahiplerinin açık bir şekilde kayırılıp, bu tarz ekonomik hataların vatandaşlara ödettiliyor olduğu durumu ifşa etmek için başlayan bir etkinlikti.

Anonymous gibi internet gruplarının da desteğiyle etkinlik popülerleşti. Etkinliğin belirli bir siyasetten kaçınmak üzere yoğunlaştığı açıkça görülse de genel olarak karakteristik denilebilecek bir tarzı olduğu fark ediliyor. Kendisini yeni bir muhalefet biçimi haline getiren şeyin de "kendine has ve yeni oluşunu beyan eden duruşu" olan Wall Street etkinliği, barışçıl ve şiddetsiz, siyasetsiz ve kendiliğinden, sosyal medyayı iyi kullanan bir politikayı benimsediğinin iddia etti.

Paranın yarattığı kültüre, insanın nesneleşmeye başkaldırısı olarak nitelenen protestolar, taleplerden de anlaşılacağı gibi "kirasını ödeyemeyen, eğitilmiş ama iş bulamayan, nitelikli sağlık hizmeti alamayan, çevre kirliliğine maruz kalan" ve varlığının "artık" bir tehlikeye girdiğini düşünen orta sınıf insanlarca gerçekleştiriliyor. Bir iş, ücret, ev kredisi ve emekli maaşı alamayacak olmaktan şikâyetçi olan bu sınıfın kapitalizm yumuşatma ve devletin sosyal yanını doğrultma girişimleri de tartışılanlar arasında.

Gelir dağılımındaki eşitsizliği, kar amaçlı yolsuzlukları etkinlik boyunca ile getirip eleştiren katılımcılar, kara dayalı pazar ekonomisine ilişkin karşı bir tavır, ya da reddeden bir tutum içinde olmadılar. Onların barışçıl tutumlarında yer alan şey tam da bu olsa gerek. Bu tarz talep ve bu talepler doğrultusunda uzlaşmacı kelimesini kullanmak daha doğru olur. Azınlığın tiranlığına karşı çoğunluğun isyanıyız diyerek ortaya çıkan %99 etkinliği, azınlığa karşı çoğunluğu taleplerini de dile getireceklerini söyleyerek yola koyuldu. Söylenenin aksine talepler, çoğunluğun içerisindeki baskın sosyo-ekonomik kesimin isteklerini karşılama eğilimindeydi. Dolayısıyla, çoğunluk içerisinde düşünsel anlamda azınlıkta bırakılanların taleplerinin, kullanılan siyasetsizlik silahıyla "görünmez kılındığı" ve çoğunluğun ortak bir siyasette birleştirilerek "azınlığı" da temsil eden bir çoğunluk siyasetinin yapıldığı bir ortamda, katılımcıların iddia ettiği gibi gerçek bir doğrudan demokrasi mümkün müdür?

Farklı toplumsal kesimlerden insanın, belki de uzun süredir olmayanın aksine, bir araya gelip beraberce bir şeyler yapma etkinliği Wall Street'te yaşananları meşrulaştırmış gibi görünüyor. Bir araya gelmenin sadece etkinlik olduğu durumlarda, muhalif olma mutluluğunu yaşayan kimselerin bu durumu olumlama gayet makuldür. Ancak; sadece etkinlik olarak bir araya gelme durumunun bu özelliğinin olumsuz olmasının yanında, bu bir araya gelişlerin süreksizliği, etkinliği toplumsal bir yanılsamaya dönüştürüyor.

Etkinliğin sosyal medya ağlarında yayımladığı taleplerdeki karakteristik özellik, kitlenin aslında yoksullukla değil; "yoksullaşmayla" mücadele için şirketlere isyan bayrağını çektiği şeklinde beliriyor. 2008 krizinin ardından faturanın kendisine ödetilmesini istemeyen, sistem içerisindeki gelir dağılımının eşitsizliğinden rahatsız olan kitle, şirketlerin serbest rekabet ekonomisi içerisinde tekelleşerek; tröst ve kartelleri aracılığıyla toplum içerisindeki "vergisini ödeyen vatandaşların" serbest manevra kabiliyetlerini düşürmesine karşı; "gerçek serbest rekabet piyasası ve daha sorumluluklu kapitalizm" istiyor.

İnsanları başkalarının üstüne basarak yükselme şans ve özgürlük hakkını devlet gibi bir kurumdan isteyen bu talepler bütünü, aslında devlet katında çok da yeni bir model değil. 1929 Büyük Buhran'ının ardından 1933'de yürürlüğe konulan mevduat bankalarıyla yatırım bankaları arasında set çekerek, şirketlere karşı devlet müdahalesini öngören Keynesyen kanun paketi "Glassteagall" bugün tekrar uygulanması

için, halk tarafından bir talep olarak öne sürülüyor. Devlet, %99'un %1 diye tabir ettiği zümrenin çıkarlarını gözetmekle görevliken devleti göreve çağırmak oldukça tutarsızdır.

Etkinliğin destekleyicileri arasında oldukça ilginç kişi ve kuruluşlar göze çarpıyor. Denetlenebilir ve toplum için faydalı bir kapitalizmden yanan olan George Soros'un bu mücadelenin yükseltilmesinde desteği olduğu konuşulanlar arasında. Tides Center, Move ON gibi paravan şirketler kullanarak, etkinliğin başlatıcısı olan Ad Busters adlı tüketim karşıtı gruba yüklü bir miktarda fon sağladığı iddialar arasında. Bu iddianın gerçekliğinin, yalan ya a yanlışlığının gerçekliğinden birileri istemediği müddetçe hiçbir zaman haberdar olamayacağız elbette, en azından Occupy o ya a bu tarafın kullanabileceği işlevsel bir yöntem olmaktan çıkana dek.

Jeffrey Sachs (Ban Ki-Moon'un özel danışmanı ve Soros'un teorisyenlerinden), Paul Krugman (Reagon yönetimi ekonomi danışmanı), Joseph Stiglitz (Dünya Bankası eski baş danışmanı), Stephene Lerner (Obama'nın en büyük destekçilerinden), Greenpeace de Occupy'ı destekleyenler arasında. Etkinliğin örgütleyicisi kişi ya da grupların ayrıntılı ele alınması, etkinliğin sosyo-ekonomik karakterinden yönelimine belirlenmesinde büyük bir önem taşıyor.

Bu karakter ve yönelim, etkinlik alanında yaratılmaya çalışılan homojen (de)politizasyon ile kendini yeterince göstermektedir. İşte bu tarz bir ortamda iktidarın farklı biçimlerinden mustarip bireylerin, ezilenlerin kendini ifade etmeye fırsat bulamayacağı açıktır. Ezilenler etkinlik içinde kendine bir yer aramış ve bir yanılısama biçiminde bunu bulmuştur. Etkinlik içerisinde farklı muhalif çevrelerin ve ABD'nin ezilenlerinin bulunduğu gerçektir. Ancak bu homojen ve siyasetlessiz etkinlik anlayışı içerisinde görünmez kılınmaya çalışılan bu grup ya da bireyler etkinliğin karakterine kurban olmaktadır.

Bu karakterini oluşturmaya çalışan etkinlik örgütleyicileri, bunu hesaplasın ya da hesaplamasın bu tarz bir etkinlikle iktidar odaklarını etkinliğe çağırmış ya da buna yol açmıştır. Özgürlükçü söylemlere bürünmüş ancak bu söylemlerin altını doldurmayı umursamayan, gelip geçici bir eylem anlayışı; işgali, eylemliği, doğrudan demokrasiyi, özgürlüğü... tüketmeye yönelmiş iktidarla uzlaşan yeni bir muhalefet anlayışıdır.

Kapitalistlerin ve devletlerin yeni dönemde yüzlerini nasıl göstereceklerinin yöntemlerini izliyoruz. Bu cüretkâr mekanizmalar, bunu IMF toplantıları, G8 zirveleri, ekonomik forumları vasıtasıyla açık bir şekilde dillendirirken, kapitalistlerin ve devletlerin yeni sorumluluk sahibi yöntemleri için daha sık işbirliği yapacaklarının sinyallerini alıyoruz. Bu sorumluluk sahibi yöntemleri içinde, toplumsal kaygılar güdüp farklı alanlarda değişimlere gitmek ve bu şekilde ezilenlerin örgütlülüğünü kırmak ya da başka reformist alanlara yönlendirmekte yatıyor.

İktidarın farklı biçimlerine karşı mücadele veren tüm ezilenlerin "sorumluluk sahibi kapitalizm"ın tuzağına düşmeden, iktidarın yönlendirdiği popülerliği olmasına rağmen toplumsallaşamayacak eylemlerde bulunmayacağı açıktır. Bunu görüp yıllardan beri, kendi özgürlük savaşını veren tüm ezilenleri, devrimci eylemin gerçekliğiyle selamlıyoruz.

Bu yazı Devrimci Anarşist Faaliyet'in yayınladığı "Bir %99 Etkinliği Olarak Occupy'a Anarşist Bir Eleştirisi" başlıklı çalışmanın genel hatlarını sunmakta olup, bu çalışmanın ayrıntılı bir biçimine www.anarsistfaaliyet.org sitesinden ulaşabilirsiniz.

Anarşist Kütüphane

Devrimci Anarşist Faaliyet
Occupy, %99 mu?
06.09.2012

Bu haber Meydan Gazetesi'nin 1. sayısında yayımlanmıştır.

tr.anarchistlibraries.net